

Rīgā, 2010.gada 28.jūlijā.

Atzinums par AS “HRC Libau” plānotā energokompleksa izveides Liepājā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu

Darbības ierosinātājs: AS “HRC Libau”, reģistrācijas Nr.40103256729, adrese: Grēcinieku ielā 8, Rīgā, LV – 1050.

Izvērtētie materiāli: HRC AG energokompleksa izveides ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums, kuru sagatavojusi AS “HRC Libau”.

Pamatojums: saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 16.pantu Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 2.februārī izsniegtā Programma ietekmes uz vidi novērtējumam.

Atbilstoši SIA “CoEnCo” 2010.gada 18.janvāra iesniegumam Vides pārraudzības valsts birojs 2010.gada 2.februārī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveidei Liepājā. 2010.gada 20.maijā SIA “CoEnCo” (reģistrācijas Nr.40103212315, adrese: Grēcinieku ielā 8, Rīgā, LV – 1050) informēja Vides pārraudzības valsts biroju, ka 2010.gada 18.maijā SIA “CoEnCo” ir noslēgusi vienošanos Nr.180510 ar AS “HRC Libau” (reģistrācijas Nr.40103256729, adrese: Grēcinieku ielā 8, Rīgā, LV – 1050) par to, ka AS “HRC Libau” pārņem SIA “CoEnCo” pienākumus un tiesības saistībā ar iepriekš plānoto akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveidi Pulvera ielā 6 un Pulvera ielā 8, Liepājā. Projekta nosaukums “Akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma ar elektroenerģijas ražotni izveide” ir nomainīts uz “HRC AG energokompleksa izveide”. Šis atzinums sagatavots, izvērtējot 2010.gada 24.maijā Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu AS “HRC Libau” plānotajai HRC AG energokompleksa izveidei Pulvera ielā 6 un Pulvera ielā 8, Liepājā, Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā, un 2010.gada 5.jūlijā iesniegtos darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas rezultātus, un izdots SIA “CoEnCo” pienākumu un tiesību pārņēmējam – AS “HRC Libau” atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 18.panta un Ministru kabineta 2004.gada 17.februāra noteikumu Nr.87 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” VI.sadaļas prasībām.

Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīto HRC AG energokompleksa izveide paredzēta Liepājā, Pulvera ielā 6 (kadastra Nr.17000110392) un Pulvera ielā 8 (kadastra Nr.17000110094), Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā. Ražotnē paredzēts pārstrādāt aptuveni 450 000 t akmeņogļu gadā (vai 1233 t diennaktī), kuru sastāvā ir vismaz 80% oglekļa, saražojot gadā līdz 310000 t koksa. Pirolīzes procesa laikā, kas ilgs 59 h, plānots iegūt augsti

rafinētu koksu un deggāzi. Izmantotās tehnoloģijas – koksa autotermiskā gazifikācija, izmantojot gaisa plūsmu, ekoloģiskā priekšrocība, kā norādīts ziņojumā, ir tā, ka ogļu masas termiskās sadalīšanās produkti, kas satur kaitīgus komponentus, tiek neitralizēti tos sadedzinot aiz pirolīzes zonas. Karstās dūmgāzes paredzēts izmantot tvaika ieguvei, kuru tvaika turbīnā izmantos elektroenerģijas ražošanai, savukārt pārpalikušo tvaika siltumu plānots nodot Liepājas siltumtīkliem. Ziņojumā norādīts, ka gadā veidosies līdz 855000 t tvaika, no kura plānots iegūt līdz 208500 MWh elektroenerģijas un līdz 420500 MWh siltumenerģijas.

Pamatā uzņēmumā plānots izmantot akmeņogles, kas iegūtas Brazīlijā, Krievijā, Kanādā un Austrālijā, savukārt produkciju – koksu, pārdot Zviedrijā, Norvēģijā vai Dānijā. Aptuveni 360000 tonnu akmeņogļu gadā (80% no patēriņa) paredzēts piegādāt ar 5000 tonnu kravnesības kuģiem, kuru iegrime nepārsniedz 6 m un garums 100 m. Kuģu apkalpošanai paredzēts izmantot ostas piestātnes Nr.30 un Nr.30A, kuras saskaņā ar ziņojumā norādīto ir piemērotas iepriekš minēto kuģu apkalpošanai. Piebraukšana teritorijai ar autotransportu tiek nodrošināta pa Pulvera un Ventpils ielām, kurās patlaban ir zema satiksmes intensitāte (20 līdz 30% no maksimālās caurlaides spējas). Būvniecībai paredzētās teritorijas dienvidu daļa pieguļ dzelzceļa pievedceļam uz AS “Lauma” teritoriju, bet ziemeļu daļa – pievedceļiem uz Ziemeļu parku. Pa dzelzceļu plānots piegādāt kravas Ziemeļu parkā no Eirāzijas. Akmeņogļu atlaidīšanai paredzēts izveidot atlaidīšanas boksu 9 vagoniem (vienlaicīgi aptuveni 450 t akmeņogļu), kā arī pirms izkraušanas, nepieciešamības gadījumā, akmeņogles paredzēts mitrināt. Akmeņogļu izkraušana no kuģiem un vagoniem paredzēta slēgta tipa troksni izolējošā izkraušanas boksā, kurā ierīkota atsūces ventilācija, kas aprīkota ar putekļus uztverošiem filtriem. No kuģiem un vagoniem akmeņogles izbērs koniskā tekne un pa divām slēgta tipa, zem zemes izvietotām tranportierlentu galerijām, tās paredzēts nogādāt uzņēmuma teritorijā izvietotajā akmeņogļu pirmapstrādes blokā. Līdzīgi plānota koksa transportēšana no uzņēmuma. Atbilstoši ziņojumā norādītajam saistībā ar uzņēmuma izveidi kuģu kustības intensitāte ostā varētu palielināties par 100 ostas apmeklējumiem gadā. Pirmapstrādes blokā paredzēts uzstādīt separatoru un primāro akmeņogļu drupinātāju. Separatorā no akmeņoglēm tiks atdalīti akmeņi, koka gabali un metāla gabali. Attīrītās akmeņogles primārajā ogļu drupinātājā paredzēts sasmalcināt frakcijā, kuras izmērs nav lielāks par 40 mm. Sadrupinātās akmeņogles paredzēts uzglabāt 10 slēgtos bunkuros, līdz kuriem tās tiks nogādātas pa slēgta tipa transportieri. Bunkuros paredzēts uzglabāt 26000 t līdz 28000 t akmeņogļu. Vienlaicīgi tajos tiks uzglabāti 3 līdz 5 akmeņogļu paveidi atkarībā no gaistošo vielu un pelnu satura. Katram bunkuram pie pamatnes paredzēts izveidot svēršanas un dozēšanas mehānismu, lai no dažādajiem akmeņogļu paveidiem izveidotu nepieciešamo maisījumu koksa ieguvei. No bunkuriem līdz akmeņogļu sekundārās apstrādes iekārtām akmeņogles paredzēts transportēt pa zem zemes izbūvētu galeriju. Pa lentes transportieri pārvietojamās akmeņogles paredzēts mitrināt, lai nodrošinātu akmeņogļu masā 10+/-0,5% mitruma līmeni. Sekundārajā apstrādē dzirnavās akmeņogles paredzēts sadrupināt tā, lai 80% līdz 85% akmeņogļu gabalu lielums nepārsniegtu 3 mm. Tālāk iegūto akmeņogļu masu pa slēgtu lentveida transportieri paredzēts pārvietot akmeņogļu pārkraušanas tornī (650 t), kura pamatnē ierīkota atvere, pa kuru akmeņogļu masu paredzēts iepildīt presēšanas sagatavēs. Ziņojumā norādīts, ka akmeņogļu preses veidni veido pārvietojamas grīdas plāksnes, kuru viena mala ir fiksēta. Katra sagatave tiek veidota no blokiem, kuri uz grīdas plāksnes tiek sarindoti kā viena sagatave. Akmeņogļu masa pa tekni tiek iepildīta sagatavē un ar presi vienmērīgi sablīvēta līdz sagataves augstums sasniedz 1 m. Tad

piepildītā sagatave automātiski tiek pārvietota un veidots nākamais sagataves bloks. Kad visas sagataves ir gatavas, tās kopā ar grīdas plātņi tiek ievietotas krāšņu uzpildes mašīnā. Atbilstoši ziņojumam tiks izmantotas 48 koksa krāsns, kuras izvietosies divos blokos. Savukārt katrā blokā krāsns tiks izvietotas divās sekcijas (pa 12 krāsnīm katrā) abpus bloka dūmgāzu kolektoram. Katram krāšņu blokam pirms tvaika katla tiks uzstādīts savs avārijas skurstenis, kas tieši novadīs gāzu plūsmu gaisā, veidojoties avārijas stāvoklim. Katra krāsns ir aprīkota ar divām durvīm, līdz ar to process ir sadalīts divās zonās, proti, pa vienu pusi krāsns tiek uzpildīta ar sagatavi, bet pa otru pusi notiek iegūtā koksa apstrāde. Krāšņu uzpildes mašīnai tiek izveidots savienojums ar krāsns durvīm un grīdas plātne ar sagatavi iestumta krāsnī, novietojot sagatavi vajadzīgajā vietā, grīdas plātne tiek izvilktā. Krāsns jau ir uzkarsēta. Aizverot tās durvis, pa primārajām gaisa sprauslām krāsns durvīs un griestos tiek dozēts pievadītā gaisa daudzums, lai sadedzinātu deggāzi, kas veidojas virs sagataves, un tādējādi nodrošinot nepieciešamo temperatūru karbonizācijas procesam. Gaisa padeve krāsnī un krāsns sānu sienās izvietotās 10 spiediena samazināšanas kameras tiek regulētas tā, lai nodrošinātu nesadegušo deggāzu plūsmas novirzi uz krāsns grīdā iebūvēto serpantīnveida kanālu, kurā pa sekundārajām gaisa ejām paredzēta gaisa padeve pilnīgai deggāzu sadegšanai. Deggāzu sadegšanas kontrole nodrošina vienmērīgu karstumu akmeņogļu karbonizācijai un pilnībā sadedzina izdalījušos deggāzi, tādējādi atjaunojot krāsns temperatūras uzturēšanai izmantoto siltumu. Vienas sagataves pilns koksēšanas cikls paredzēts 59 stundas. Kad koksa karbonizācijas process ir beidzies, pie krāsns durvīm, pa kurām notiek sagataves ievietošana, novieto uzpildes mašīnu, bet pie pretējām – koksa dzesēšanas mašīnu. Tad automātiskās kontroles iekārta vienlaicīgi atver abas krāsns durvis un uzpildes mašīnā iebūvētā hidrauliskā barjera izstumj koksa masu dzesēšanas mašīnas kravas kastē. Tad dzesēšanas mašīnu ar koksu nogādā dzesēšanas tornī. Dzesēšanu paredzēts veikt, izsmidzinot ūdeni. Tvaiks, kas veidojas ūdens daļiņām saskaroties ar koksu, paceļas dzesēšanas tornī un kondicionējas, savukārt liekais ūdens notek dzesēšanas mašīnas kravas kastes grīdā izveidotajās atverēs un notek tehniskā ūdens savākšanas kolektorā un tiek atkārtoti padots uz dzesēšanas torni. Dzesēšanas procesa ilgums būs aptuveni 55 minūtes. Daļa tvaika netiks kondensēta un ik pēc 55 minūtēm pa atverēm dzesēšanas torņa sienās tiks novadīta atmosfērā. Atdzesēto koksu dzesēšanas mašīna novietos uz izkraušanas platformas. Atdzesētais kokss drupināšanas – sijāšanas iekārtā tiks sadalīts dažādās frakcijās un ar lentveida transportieri nogādāts koksa uzglabāšanas rezervuāros, no kuriem pa slēgta tipa, zem zemes izvietotām transportierlentu galerijām nogādāts uz kuģi vai dzelzceļa vagoniem. Koksa ieguves procesā no akmeņoglēm izdalās gaistoši degt spējīgi savienojumi – deggāzes, kas ir energoresurss. Daļu no deggāzu sadedzināšanas procesā iegūtā siltuma paredzēts patērēt akmeņogļu koksēšanas procesā, bet pāri paliekošās dūmgāzes ($t=1025^{\circ}\text{C}$, daudzums $209,6 \text{ m}^3/\text{h}$) novadīt uz energobloku. Energoblokā karstās dūmgāzes paredzēts novadīt uz diviem tvaiku ražojošiem katliem, kuros, pazeminot dūmgāzu temperatūru līdz 180°C , tiktu saražots tvaiks $97,6 \text{ t/h}$ ar temperatūru 520°C un spiedienu $10,5 \text{ MPa}$. Atdzesētās dūmgāzes (180°C , $209,6 \text{ m}^3/\text{h}$) novadītas uz attīrīšanas iekārtām, atdzesējot tās līdz 100°C . Savukārt iegūto tvaiku paredzēts izmantot elektroenerģijas un siltuma enerģijas ražošanai tvaika turbīniekārtā. Uzņēmuma energoblokā enerģētiskās iekārtas darbosies kombinētā ciklā koģenerācijas vai kondensācijas režīmos. Koģenerācijas režīmā plānots saražot elektroenerģiju aptuveni 26 MW/h un siltumenerģiju 40 līdz 48 MW/h . Līdz ar to uzņēmums spētu nodrošināt savu elektropatēriņu 11475 MW/h gadā, pārpalikumu piedāvājot elektroenerģijas tirgū un siltumu Liepājas pilsētas siltumapgādei.

Ziņojumā norādīts, ka šāda akmeņogļu masas sagatavošana tiek veikta, lai karstais gaiss krāsnīs vienmērīgi piekļūtu akmeņoglēm un neradītu šķēršļus izdalīties deggāzēm. Tā rezultātā nerodas pārkarsētas vietas sagatavē un izdalīto deggāzu daudzumu var sadedzināt, neizmantojot papildus dabas resursus, iegūst augstākas kvalitātes koksu, kā arī krāšņu uzpildīšanas mašīnai nav jāiebrauc krāsnī, lai to uzpildītu, un krāšņu durvis tiek atvērtas tikai tik daudz, lai ievietotu sagatavi. Līdz ar to nav nepieciešama krāšņu uzpildīšanas mašīnas atdzesēšana. Kopumā samazinās emisiju daudzums atmosfērā.

Ziņojumā norādīts, ka, lai uzsāktu darbību, krāsns pirmreizējai uzsildīšanai nepieciešami 278400 m³ dabasgāze un ūdens padeves sistēmas uzpildīšanai 430 m³ tehniskais ūdens. Turpmāk plānotās darbības nodrošināšanai nepieciešami 122600 m³/gadā tehniskais ūdens, 21900 m³/gadā dzeramās kvalitātes ūdens, 20805 t/gadā reaģentu attīrīšanas iekārtām, 262800 l/gadā dīzeļdegviela un 11475 MW/h gadā elektroenerģija.

Tehniskā ūdens izmantošana ir paredzēta:

- akmeņogļu pārstrādē (mitrināšanai, attīrīšanas iekārtās) un koksa ieguvē (dzesēšanai) 87600 m³ gadā (vai 10 m³/h) ūdens, kuram netiek izvirzītas specifiskas kvalitātes prasības. Koksa dzesēšanai izmantojamo ūdeni paredzēts izmantot noslēgtā cirkulācijas sistēmā (40 m augsts dzesēšanas tornis), kurā ūdens zudumi tiek prognozēti 25%, papildināt sistēmas zudumus (4 m³/h) paredzēts ar pazemes ūdeņiem;
- energoblokā cirkulācijas sistēmā tvaika ražošanai 35000 m³ gadā (vai 100 m³/h) ūdens, ūdens zudumus 4 m³/h papildinot ar pazemes ūdeņiem. Ūdens sagatavošanai energobloka vajadzībām paredzēts uzstādīt ūdens sagatavošanas iekārtas.

Dzeramā ūdens apgādei strādājošo vajadzībām (21900 m³/gadā) paredzēts izmantot Liepājas pilsētas ūdensvadu. Sadzīves notekūdeņus (21900 m³/gadā) paredzēts novadīt Liepājas pilsētas kanalizācijas tīklā. Lietusūdeņus no teritorijas paredzēts savākt un izmantot tehnoloģiskām vajadzībām. Tiek prognozēts, ka ogļu pirmapstrādē veidosies līdz 60 m³ gadā atkritumu (akmeņi, metāla gabali, koks). Uzņēmuma teritorijā nav paredzēta degvielas uzglabāšana.

Ziņojumā norādīts, ka sēra daudzums koksējamo akmeņogļu maisījumā būs 0,65%, koksa 0,7%. Sērs koksēšanas rezultātā pārveidojas par SO₂. Ražošanas procesā neizmantotās aptuveni 209600 m³ dūmgāzu stundā paredzēts attīrīt, veicot desulfurizāciju (slapjā attīrīšana), žāvēšanu un filtrāciju piedurkņu filtros. Dūmgāzu temperatūra pirms attīrīšanas 180⁰C, pēc attīrīšanas 80 līdz 100⁰C. Desulfurizācijas procesā dūmgāzēs izsmidzina Ca(OH)₂ un ūdeni. Dūmgāzēs esošais SO₂ reaģē ar izsmidzināto šķidrumu, veidojot kalcija sulfītu un kalcija sulfātu. SO₂ attīrīšanas efektivitāte ir līdz 84%. Vienlaicīgi notiek ūdens iztvaikošana un krītas dūmgāzu temperatūra. Kalcija savienojumi izgulsnējas reaktoru piltuvēs. Papildus tam dūmgāzes iziet caur 4 piedurkņu filtriem, kuru attīrīšanas efektivitāte 95%. Pēc filtriem dūmgāzes nonāk izplūdes kolektorā un pa skursteni (augstums 60 m, diametrs 1800 mm) tiek izvadītas atmosfērā. Dūmgāzu attīrīšanai gadā paredzēts izmantot aptuveni 2800 tonnu CaO vai Ca(OH)₂, iegūstot līdz 7400 t gadā klinkera.

Uzņēmumam raksturīgākie izmeši gaisā ir NO₂, CO, SO₂ un cietās daļiņas PM₁₀ un PM_{2,5}. Prognozētās piesārņojošo vielu kopējās izmetes 374,9 t/gadā, kuras ziņojuma autoru vērtējumā nav būtiskas, kā arī 239763 t/gadā CO₂.

Uzņēmumā paredzēts nepārtrauktais darba cikls (3 maiņas, 8760 stundas gadā). Atbilstoši ziņojumā norādītajam uzņēmumā plānots nodarbināt 300 cilvēkus.

Atbilstoši ziņojumā norādītajam zemesgabali, kuros paredzēta objekta izvietošana, atrodas Karostas kanāla dienvidu krastā. Teritorija patlaban ir neapbūvēta. Gruntsūdens līmenis teritorijā iegul 1,0 līdz 2,5 m no zemes virsmas. Ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar spēkā esošo Liepājas pilsētas teritorijas plānojumu tā ir Liepājas ostas teritorija, kurai noteiktais izmantošanas mērķis ir ražošanas un noliktavu apbūves teritorija, kurai nav noteikti specifiski izmantošanas aprobežojumi. Uz dienvidiem no plānotā uzņēmuma teritorijas atrodas SIA "Liepāja Petroleum", kas nodarbojas ar minerāleļļu pārkraušanu un uzglabāšanu, un tekstiluzņēmums AS "Lauma". Savukārt Pulvera ielā 4 atrodas garāžu komplekss "Ziemeļi – 22" un Pulvera ielā 10 atrodas SIA "Solo" noliktavas. Karostas kanāla otrā krastā, iepretī pietātnēm Nr.30 un 30A, izvietots "Baltic Transshipment center" un Karostas ciets, kas iekļauts valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Tuvākās dzīvojamās mājas atrodas uz dienvidaustrumiem un rietumiem no būvniecībai paredzētās teritorijas, kā arī uz ziemeļiem, otrpus Karostas kanālam.

Ziņojumam pievienotajā eksperta – ornitologa atzinumā norādīts, ka teritorija pēc biotopu daudzveidības ir nabadzīga un tās lielākā daļa ir ornitoloģiski mazsvarīga. Teritorijas rietumu daļā atrodas garāžu komplekss, kuram blakus izveidota auto sacīkšu trase. No ornitoloģiskā viedokļa vērtīgāka ir teritorijas vidusdaļa, kur nelielā platībā aug vecas priedes. Iespējams kādā no tām ligzdo novērotais lauku piekūns. Atzinumā norādīts, ka patlaban teritorija ir stipri degradēta, tajā atrodas vairākas sabrukušas ēkas, akas bez vākiem, atkritumi. Teritorija pakāpeniski aizaug ar priedītēm un krūmiem. Virs teritorijas atrodas gājputnu migrācijas trase, kur putnu migrācija ir pietiekami intensīva visu gadu. Eksperts norāda, ka augstās celtnes jāizgaismo, lai putni tās laicīgi pamanītu un spētu izvairīties no sadursmes. Eksperts secina, ka putnu skaits un sugu daudzveidība plānotajā uzņēmuma teritorijā ir neliela. Līdz ar to nav paredzama būtiska ietekme uz putnu sugu kopējo īpatskaitu un daudzveidību, un paredzētās darbības rezultātā nav paredzama nelabvēlīga ietekme uz savvaļas putnu populāciju, tai skaitā aizsargājamām putnu sugām. Eksperts iesaka teritorijas vidusdaļā iespēju robežās atstāt pudurus un savrup augošas vecas priedes un norāda, ka nav pamata no savvaļas putnu aizsardzības viedokļa ierobežot plānotā akmeņogļu pārstrādes uzņēmuma izveidi.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums HRC AG energokompleksa izveidei Pulvera ielā 6 un Pulvera ielā 8, Liepājā, Liepājas speciālās ekonomiskās zonas teritorijā, sabiedrībai bija pieejams: AS "HRC Libau" mājaslapā www.hrc.lv; Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldē, Feniksa ielā 4, Liepājā; Liepājas pilsētas domē, Rožu ielā 6, Liepājā; Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajā vides pārvaldē, Jaunajā Ostmalā 2a, Liepājā un Vides pārraudzības valsts biroja, Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

Atbilstoši likumdošanas prasībām 2010.gada 26.maijā laikrakstos "Latvijas Vēstnesis" un "Kurzemes Vārds" tika publicēti ziņojumi par sabiedrības iespējām

iepazīties ar izstrādāto darba ziņojumu, piedalīties tā sabiedriskajā apspriešanā un iesniegt rakstveida priekšlikumus, kā arī darbības ierosinātais nosūtīja individuālos paziņojumus nekustamo īpašumu īpašniekiem (valdītājiem), kuru īpašums atrodas vai ir blakus paredzētās darbības vietām.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2010.gada 11.jūnijā Liepājas pilsētas domes zālē. Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskās apspriedes protokolu uz sabiedrisko apspriedi bija ieradušies 39 interesenti. Sanāksmi atklāja un vadīja Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldnieks. AS "HRC Libau" pieaicinātie eksperti sniedza informāciju saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un atbildēja uz klātesošo jautājumiem. Sanāksmes dalībnieki interesējās par AS "HRC Libau" un Liepājas speciālās ekonomiskās zonas noslēgtajiem līgumiem, vai pieļaujama šādas rūpnīcas būvniecība dzīvojamo māju tuvumā, kur jau ir uzbūvētas šādas rūpnīcas, vai ir noslēgti nodomu līgumi par piegādēm, iekārtām un produktu realizāciju. Tika jautāts par akmeņogļu karsēšanas tehnoloģisko procesu – kur paliek karsēšanas procesā izdalījušās gaistošās vielas, fenoli, darva un citas organiskās vielas un kur dūmgāzes atdziest; vai paredzēti dūmgāzu spiediena regulēšanas vārsti. Sanāksmes dalībnieki interesējās par izejvielu piegādi un kvalitātes prasībām, akmeņogļu krājumiem un to uzglabāšanu; par SO₂ izmetēm un pašreizējo fona koncentrāciju Liepājā, darbības ietekmi uz PM₁₀ līmeni; vai ir izvērtēta POPs ietekme. Kāda sanāksmes dalībniece aizrādīja, ka, lai gan ir ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma apspriešana, netiek sniegta informācija par iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību, dabas vērtībām un kopējo ietekmi. Tika jautāts, kāpēc Liepājas siltumapgādē netiek izmantoti termālie ūdeņi, kāpēc Liepājas dome nenosaka, no kā ņemt siltumu; ja šī projekta rezultātā tiks iegūts bezmaksas siltuma avots, kā tas varētu ietekmēt siltuma tarifus Liepājā, vai iedzīvotājiem par apkuri nebūs jāmaksā, vai Liepājas Siltumtīkli pieņems šo siltumu, kas notiks ar šķeldas katlumājas projektu un plānoto otru ogļu staciju Liepājā, kā arī vēja ģeneratoriem. Sanāksmes dalībnieki interesējās, vai ir novērtēta objekta sprādzienbīstamība, lūdza norādīt izmetes katrā ražošanas procesa zonā atsevišķi, nevis uzņēmumā kopumā; jautāja par ūdens zudumiem tehnoloģiskajā

procesā, kur paliks siltums, ja pilsēta to neņems. AS "HRC Libau" pārstāvis un pieaicinātie eksperti iespēju robežās atbildēja uz uzdotajiem jautājumiem.

Darba ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma:

1. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes 2010.gada 15.jūnija priekšlikumus nr.5.3.2.-7.1./788 ziņojuma pilnveidošanai, norādot, ka ziņojuma dažādās nodaļās ir sniegts atšķirīgs uzņēmuma vietas apraksts un nepieciešamā teritorija; nav degvielas, eļļu un ķīmikāliju noliktavu apraksta; nav informācijas saistībā ar saražotās elektroenerģijas aizvadišanu; nav informācijas par novadāmo notekūdeņu daudzumu un netiek sniegta ūdens zudumu bilance; nav apliecinājuma akmeņogļu kvalitātei; nav pamatojuma par piemaisījumos esošo akmeņu pielietojamībai ceļu būvē; nav informācijas par pasākumiem akmeņogļu un koksa putēšanas novēršanai pārkraušanas operācijās; nav informācijas par dūmgāzu attīrīšanas filtru jaudu un attīrīšanas efektivitāti; ziņojuma tekstā nepareizi tiek lietoti termini "deggāze un dūmgāzes", kā arī nepārskatāms gaisa masas plūsmas aprēķins; nav informācijas par piesārņojošo vielu daudzumu dūmgāzēs; nav informācijas par nepieciešamā pazemes ūdens daudzuma

pieejamību u.c. neprecizitātes. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde vērš uzmanību uz to, ka ziņojumā trūkst konsekvences attiecībā uz plānotās ražotnes pamatprodukciju un blakusproduktiem, norādot, ka, ja darbība ir pieteikta kā koksa ražotne, tad elektroenerģija un siltums ir blakusprodukts, pretēji ziņojumā apgalvotajam, ka kokss ir blakusprodukts elektroenerģijai un siltumam. Ražošanas procesā pāri paliek liels daudzums siltuma, kuru varētu izmantot pilsētas dzīvojamo ēku apsildīšanai, taču ziņojumā nav atsauces, vai tiek risinātas sarunas ar Liepājas pilsētas pašvaldību par siltuma izmantošanu, kā arī netiek izvērtētas alternatīvas siltuma izmantošanai, ja pilsēta to nepieņemtu; nav arī nodomu protokola vai vienošanās, ka AS “Latvenergo” būtu gatava iepirkt elektroenerģiju, kas arī ir būtisks ražošanas blakusprodukts. Šāda pieeja ir pretrunā ar ziņojumā deklarēto labāko tehnisko paņēmieni izmantošanu. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde norāda, ka nepieciešams precizēt ziņojumā lietotos terminus “klinikers un klinekers”, sniegt viennozīmīgu informāciju par CO₂ emisiju, aprēķināt iespējamo novadāmo tvaiku daudzumu apkārtējā vidē un prognozēt iespējamo ietekmi uz vietējo klimatu, jo ražotne var kalpot pazemes ūdens novadīšanai atmosfērā siltuma un tvaika veidā. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes skatījumā nepietiekami ir izvērtēti iespējamo avāriju novēršanas jautājumi un kravu pārvadājumu pa dzelzceļu intensitātes pieauguma ietekme uz vidi, dzelzceļa infrastruktūras jaudas atbilstība plānoto kravu pārvadājumiem un kuģu piestātņu atbilstība plānoto kuģu apkalpošanai, kā arī jāsniedz detālāka informācija par pilnīgu sadegšanas procesu.

2. Liepājas pilsētas domes 2010.gada 19.jūnija priekšlikumus Nr.219433/1.-21./209552 ziņojuma pilnveidošanai, norādot, ka jānovērš pretrunīgā informācija par akmeņogļu un koksa izkraušanas laukumu izveidi un par nepieciešamajiem darbiem piestātņū Nr.30 un Nr.30A pilnveidošanai; jāizvērtē Karostas kanāla izmantošanas iespēja tehniskā ūdens ieguvei; ziņojuma tekstuālajā daļā jāsniedz informācija par prognozēto trokšņa līmeni un tā atbilstību normatīvajiem aktiem, kā arī plānotā uzņēmuma ietekmi uz gaisa kvalitāti (arī saistībā ar citu uzņēmumu darbību kopējo ietekmi un dažādos meteoroloģiskajos apstākļos, izvērtējot papildus pasākumu nepieciešamību nelabvēlīgu apstākļu gadījumā). Liepājas pilsētas dome norāda, ka, izvērtējot iespējamo avārijas risku, nav ņemts vērā SIA “DG Termināls” un SIA “Glen Oil” izvietojums, kā arī, ņemot vērā blakus esošo sporta manēžu un internātskolas teritoriju, jāizvērtē uzņēmuma darbības iespējamā ietekme uz audzēkņu veselību.
3. Divpadsmit vēstules, kuras parakstījuši pavisam 519 Liepājas iedzīvotāji, kurās izteikts viedoklis, ka ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskajā apspriedē netika sniegta informācija par HRC AG energokompleksa iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī uz vairums jautājumiem netika sniegtas atbildes pēc būtības; sapulcē tika sniegts projekta tehniskais raksturojums. Vēstulēs ir sniegti priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai, proti, jāsniedz viennozīmīgs uzņēmuma vietas apraksts un nepieciešamā teritorija, kā arī jāprecizē Liepājas speciālās ekonomiskās zonas izvietojuma apraksts; jāsniedz informācija par degvielas, eļļu un ķīmikāliju uzpildes un noliešanas laukumiem; jāapraksta saražotās elektroenerģijas aizvadīšanas jautājumi; ziņojumam jāpievieno apliecinājums akmeņogļu kvalitātei; jāpamato piemaisījumos esošo akmeņu pielietojamība ceļu būvē; jāsniedz informācija par pasākumiem akmeņogļu un koksa putēšanas novēršanai pārkraušanas operācijās, dūmgāzu attīrīšanas filtru jaudu un efektivitāti, par piesārņojošo vielu daudzumu dūmgāzēs, nepieciešamo pamatiekārtu raksturojums jāpapildina ar dzelzceļa vagonu

pašizgāzēja raksturojumu, ar avārijas skursteņu filtru raksturojumu, koksa izkraušanas platformas raksturojumu, kā arī jāizskaidro ķīmisko vielu zudumi vai pārvērtības; jāsniedz informācija par konkrētās tehnoloģijas vai pieteiktā projekta deggāzes siltumspējas jaudu un elektroenerģijas ražotnes risinājumu konkrētajā ražotnē; jāsniedz detālāka informācija saistībā ar ūdens zudumiem un par nepieciešamā pazemes ūdens daudzuma pieejamību; jāsniedz informācija par dzelzceļa satiksmes intensitātes pieaugumu un ar to saistīto troksni. Vēstules autori uzskata, ka 2004.gada dati nav izmantojami uzņēmējdarbības vides raksturošanai, kā arī nepilnīgs ir alternatīvu salīdzinājums un izvērtējums; ziņojumā trūkst konsekvences attiecībā uz plānotās ražotnes pamatprodukciju un blakusproduktiem, norādot, ka, ja darbība ir pieteikta kā koksa ražotne, tad elektroenerģija un siltums ir blakusprodukts; nav pieļaujama notekūdeņu uzkrāšana ražotnes teritorijā; ražošanas procesā pāri paliek liels daudzums siltuma, kuru varētu izmantot pilsētas dzīvojamo ēku apsildīšanai, taču ziņojumā nav atsauces, vai tiek risinātas sarunas ar Liepājas pilsētas pašvaldību par siltuma izmantošanu, kā arī netiek izvērtētas alternatīvas siltuma izmantošanai, ja pilsēta to nepieņemtu; nav arī nodomu protokola vai vienošanās, ka AS "Latvenergo" būtu gatava iepirkt elektroenerģiju, kas arī ir būtisks ražošanas blakusprodukts; jāsniedz viennozīmīga informācija par CO₂ emisiju; jākorrigē ziņojumā iekļautā 12.tabula "Uzņēmuma koncepcijas salīdzinājums ar labākiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem rūpnieciskajās dzesēšanas sistēmās", jo tvaika novadīšana atmosfērā tam noteikti neatbilst, nav arī izvērtētas dūmgāzu un ūdens temperatūru robežas. Vēstulēs norādīts, ka, ņemot vērā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumā konstatētās neskaitāmās neprecizitātes, iedzīvotāji ir satraukti, ka uzņēmuma būvniecībā arī varētu tikt pieļautas kļūdas un neprecizitātes. Viņuprāt, šāds objekts nevar atrasties dzīvojamo māju rajona vidū, blakus skolām – Liepājas internātpamatskola, Liepājas 15.vidusskola, Liepājas 7.vidusskola, Liepājas 3.pamatskola, Tūrisma un tekstila profesionālā vidusskola, RTU, Liepājas 2.mūzikas skola, kā arī daudzi bērnudārzi.

4. Organizācijas "Latvijas Zaļā kustība" 2010.gada 26.jūnija vēstuli, kurā pausts viedoklis, ka ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums sagatavots virspusēji un pavirši, daudzviet ir maldinoši apgalvojumi par plānotās darbības draudzīgumu videi, kā arī norādīts, ka darba ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā nav sniegta informācija par plānotās darbības būtisko ietekmi uz vidi un ietekmju aspektiem. Kā ziņojuma būtiskākā pretruna tiek minēta plānotās ražotnes pamatprodukcija un blakusprodukta - ziņojuma ievadā pamatprodukts minēts kokss, bet tālākā tekstā galvenais produkts ir elektroenerģija un siltumenerģija. Vēstulē norādīts, ka ziņojumā minētie savienojumi un to daudzums kubikmetrā dūmgāzu, kas izplūdis atmosfērā, nesniedz iedzīvotājiem saprotamu informāciju par to, cik kaitīgas/nekaitīgas ir šīs dūmgāzes un kādu ietekmi tās radīs uz tuvumā dzīvojošajiem iedzīvotājiem, dabiskiem biotopiem. Ziņojumā nav atrodamā informācija, kādas trokšņa, vibrācijas, gaisa kvalitātes izmaiņas sagaidāmas objekta tiešā tuvumā. Ziņojumā nav informācijas par iespējamo ietekmi uz vidi objekta būvniecības un ekspluatācijas laikā un slēgšanas gadījumā. Nav sniegts apraksts par pašreizējo vides un dabas resursu kvalitāti, trūkst raksturojuma par tuvumā esošajiem dabas resursiem, tai skaitā aizsargājamiem biotopiem. Nav nodrošināta saražotās elektroenerģijas nodošana pārvades tīklā un siltumenerģijas izmantošana Liepājas iedzīvotājiem. Vēstulē izteikts viedoklis, ka ziņojums nesniedz lasītājam pietiekamu un saprotamu informāciju par plānotās darbības

ietekmi uz vidi, tāpēc nepieciešama tā pilnveidošana, kā arī jāorganizē atkārtota sabiedriskās apspriešanas sapulce.

5. Biedrības "Liepājas Zaļais Centrs" 2010.gada 24.jūnija Iesniegumu, kurā norādīts, ka vēlētos saņemt skaidrojumus un atbildes par to, kādi noturīgi organiski piesārņojumi (POPs) veidosies un nonāks apkārtējā vidē Liepājas energoblokā, ar kādām metodēm plānots tos ierobežot/uztvert; kā tiks nodrošināta objekta tehniskā ūdens apgāde, kur tiks novadīti notekūdeņi, kādam nolūkam tiks izmantots dzeramās kvalitātes ūdens; kur rodas SO₂ emisija, kāds ir sēra piemaisījums izejvielās; vai SO₂, NO₂, CO un CO₂ emisijas nav galvenais iemesls, kāpēc šādas ražotnes nebūvē Eiropas Savienībā; kādam nolūkam paredzēta dīzeldegvielas un dabasgāzes izmantošana, kādu kurināmo izmantos koksa krāsnīs; attiecībā pret ko aprēķināta ziņojumā iekļautā informācija par energoresursu ietaupījumu; kādas ir kompleksa funkcionēšanas izmaksas, ņemot vērā resursu izmaksas, cik maksās saražotā siltumenerģijas un elektroenerģijas vienība; jāsniedz skaidrojums, kas ir "eterogēnās substances", kur tās novietos.
6. A.Šemjakina 2010.gada 25.jūlija vēstuli, kurā izteikts viedoklis, ka būtu jāuzklausā vācu speciālistu viedoklis, jo saskaņā ar AS "HRC Libau" sniegto informāciju šāda ražotne darbojas Vācijā un Lietuvā, kā arī ekoloģiskās ekspertīzes veikšanā jāpieaicina Eiropas Savienības vides speciālisti. Vēstules autors uzskata, ka arī tehniskās dokumentācijas izvērtēšanai nepieciešams pieaicināt inženierus, ķīmiķus un ogļu rūpniecības speciālistus.

Ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izpildes analīze un prasības noslēguma ziņojuma sagatavošanai

Vides pārraudzības valsts birojs, pieaicinot ārštata ekspertus, kā arī ņemot vērā institūciju un sabiedrības komentārus un priekšlikumus, izvērtēja AS "HRC Libau" sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu. Darba ziņojumā iekļautā informācija kopumā atbilst Vides pārraudzības valsts biroja 2010.gada 2.februārī izsniegtās Programmas prasībām, tomēr vairākas nodaļas ziņojumā nepieciešams precizēt un būtiski papildināt. Sagatavojot ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, nepieciešams precizēt un papildināt:

1. Noslēguma ziņojumā viennozīmīgi jānedefinē, kas ir uzņēmuma pamatdarbība (proti - koksa ražošana) un kas ir palīgdarbības (elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana), kā arī jāprecizē un tekstā jālieto vispārpieņemtos speciālos terminus.
2. Ziņojuma nodaļā "Paredzētajai darbībai piemērojamo vides aizsardzības normatīvo aktu prasību analīze" iekļauti Ministru kabineta 2003.gada 8.aprīļa noteikumi Nr.162 un Ministru kabineta 2006.gada 12.aprīļa rīkojums Nr.249, kas nav spēkā.
3. Jāprecizē uzņēmuma izvietojumam nepieciešamā teritorijas platība (skat. 40.lpp., 11.pielikums).
4. Ziņojuma 11.pielikums jāpapildina ar piestātņu Nr.30 un Nr.30A izvietojumu, kā arī jāiezīmē pozīcija Nr.41. Jāsniedz detālāka informācija par ziņojuma 45., 148.lpp. norādītajiem uzņēmuma teritorijā veidojamajiem izkraušanas laukumiem, iezīmējot tos 11.pielikumā. Jāatzīmē, ka ziņojuma teksta uztveri apgrūtina

atšķirīgie tekstā lietotie termini un 11.pielikumā lietotie pozīciju nosaukumi. Daudziem attēliem tekstā trūkst paskaidrojumu. Noslēguma ziņojuma teksts jāpapildina ar informāciju par koksa sadalīšanu frakcijās un uzglabāšanu, un šo procesu, kā arī tvaika periodiskas novadīšanas iespējamo ietekmju uz vidi novērtējumu (troksnis, gaisa piesārņojums).

5. Noslēguma ziņojumā jāsniedz viennozīmīga informācija par akmeņogļu pārvietošanu no kuģiem līdz uzņēmumam (skat. 64., 69., 72., 150.lpp.), jo 80% akmeņogļu plānots piegādāt ar kuģiem. No ziņojumā sniegtās informācijas nav saprotams, vai no kuģiem ogles uz uzņēmumu tiks transportētas pa slēgta tipa, zem zemes izvietotām tranportierlentu galerijām vai arī tās ar autotransportu tiks nogādātas dzelzceļa izkraušanas boksā un tālāk transportētas pa slēgta tipa, zem zemes izvietotām tranportierlentu galerijām.
6. Noslēguma ziņojumā jāsniedz viennozīmīga informācija saistībā ar esošo pietātņu Nr.30 un Nr.30A piemērotību plānoto kuģu apkalpošanai (skat. 49., 50., 133., 150., 159.lpp.), nepieciešamības gadījumā, noslēguma ziņojumu papildinot ar informāciju atbilstoši Programmas 3.4., 5.1., 5.13., 5.14.punktiem.
7. Atbilstoši Programmas 3.5.punktam noslēguma ziņojums jāpapildina ar izmantojamo akmeņogļu, koksa un citu izmantojamo vielu toksikoloģisko un ekotoksikoloģisko raksturojumu.
8. Ziņojumā norādīts, ka energobloka vajadzībām paredzēts izmantot tehnisko ūdeni – pazemes ūdeni, savāktos lietusuģdeņus vai ūdeni no Karostas kanāla, sniedzot nepieciešamos ūdens kvalitātes rādītājus, taču nav informācijas par ūdens kvalitāti plānotajos ūdens ieguves avotos, kas faktiski noteiks gan ūdens sagatavošanai nepieciešamo iekārtu sastāvu, gan ķīmikāliju patēriņu, gan ūdens sagatavošanas procesā veidojošos atkritumu sastāvu un daudzumu. Ziņojumā jāsniedz viennozīmīga informācija saistībā ar pazemes ūdeņu izmantošanu – tehniskā ūdens apgādei paredzēts izmantot gruntsūdeņus vai artēziskos ūdeņus, kā arī jāpievieno ūdens bilance, jo ūdeni paredzēts izmantot arī akmeņogļu mitrināšanai izkraušanas operācijās, akmeņogļu pirmapstrādē, dūmgāzu attīrīšanā.
9. Atbilstoši Programmas 3.15.punktam jāizvērtē termālo notekūdeņu veidošanās iespējamība, ja netiek atrisināts jautājums par siltumenerģijas realizāciju.
10. Noslēguma ziņojumā jāsniedz informācija par tehnoloģiskā ūdens sagatavošanai un dūmgāzu attīrīšanai nepieciešamo vielu piegādi, daudzumiem un glabāšanu. Noslēguma ziņojumā arī jāsniedz informācija, kādam nolūkam uzņēmumā nepieciešama dīzeļdegviela.
11. Noslēguma ziņojumā jāsniedz detālāka informācija par visiem iespējamajiem emisiju avotiem, plānotajām attīrīšanas iekārtām un to efektivitāti (akmeņogļu un koksa pārkraušana un drupināšana, kur paredzēta atsūces ventilācija ar gaisa filtriem). Jāprecizē un nepieciešamības gadījumā jākoriģē ziņojuma 124.lpp norādītās emisiju mērvienības, kā arī jānorāda mērvienības 23.tabulā. Jāizvērtē koksēšanas krāšņu atveres papildus aizsargsistēmu izveides nepieciešamība, kas mazinātu izmešus krāšņu apkālpes procesa laikā. Uzmanība pievēršama tādu tehnoloģiju izvēlei, kas maksimāli samazinātu iespējamo izmešu daudzumu.

12. Ņemot vērā, ka koksa krāsns temperatūras režīms un gaisa pievade ir izveidota ar mērķi nodrošināt optimālu koksēšanas procesu, jāizvērtē, vai daudzatomu organiskās molekulas ar lielu saites enerģiju tiks noārdītas līdz atomāram līmenim un neveidosies jauni bīstami savienojumi. Savukārt augstās temperatūras rada nosacījumus NO_x veidošanai no gaisa slāpekļa, līdz ar to noslēguma ziņojumā jāizvērtē to attīrīšanas nepieciešamība. Atbilstoši programmas 5.7.punktam jāizvērtē iespējamās ietekmes atšķirības uz gaisa kvalitāti dažādos meteoroloģiskajos apstākļos un jāizvērtē papildus pasākumu nepieciešamība nelabvēlīgu apstākļu gadījumā; jāizvērtē iespējamo ietekmju būtiskums piegulošo un tuvumā esošo teritoriju izmantošanas kontekstā.
13. Atbilstoši Programmas 5.9.punktam jāizvērtē ūdens tvaika vizuālās ietekmes uz Liepājas pilsētu būtiskums (izvērtējot arī gadījumu, ja netiek atrisināts jautājums par siltumenerģijas realizāciju), norādot ūdens tvaiku izplūdes iespējamās apjomus un pievienojot noslēguma ziņojumam attiecīgās nozares eksperta atzinumu.
14. Atbilstoši Programmas 3.17., 5.11.punktam jāizvērtē trokšņu (tehnoloģiskās iekārtas, dzesēšanas tornis, tvaika novadīšana, dzelzceļš, autotransports u.c.) veidošanās uzņēmuma darbības rezultātā un jāsniedz to ietekmes raksturojums. Trokšņa līmeņa novērtējumam jāizmanto Ministru kabineta 2004.gada 13.jūlija noteikumos Nr.597 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteiktās aprēķinu metodes.
15. Atbilstoši Programmas 3.9.punktam noslēguma ziņojumā jāsniedz viennozīmīga informācija par cieto atkritumu daudzumiem, kas satur SO_2 saistīšanas atkritumproduktus (CaSO_3 , CaSO_4) un to utilizācijas risinājumiem (skat. 17., 57.lpp.). Koksa ražošanas procesa augstajā temperatūrā nenovēršami veidojas slāpekļa oksīdi NO un NO_2 , kas dūmgāzu attīrīšanas laikā veido attiecīgos kalcija nitrātus un nitrītus, līdz ar to nepieciešams sniegt skaidrojumu, kas notiek ar šiem atkritumproduktiem, kāds ir to daudzums (piejaukums) un kā to klātbūtne varētu ietekmēt veidoto cieto atkritumu utilizācijas iespējas.
16. Noslēguma ziņojuma kartogrāfiskajā materiālā (9., 10.pielikums) uzskatāmi jāiezīmē piegulošajās teritorijās esošās rūpnieciskās teritorijas un būves, tuvākās dzīvojamās un sabiedriskās ēkas, kā arī aizsargājamās kultūras pieminekļus un tūrisma objektus, kas minēti ziņojuma 128. – 130., 147., 148.lpp., kā arī tekstā jānorāda attālums līdz tām. Jāsniedz precīza un uzskatāma informācija par SIA "DG Termināls" un SIA "Glen Oil" izvietojumu, jāprecizē un jāsniedz informācija par sabiedrības vēstulēs minēto objektu izvietojumu attiecībā pret plānoto ražotni.
17. Ņemot vērā plānoto objekta izvietojumu un gruntsūdens līmeni teritorijā, jāsniedz pamatojums apgalvojumam, ka, lai gan teritorija ir stipri degradēta, augsnes un grunts piesārņojums nav konstatēts (skat. 49., 145.lpp.), kā arī jāsniedz informācija par gruntsūdeņu kvalitāti (Programmas 4.9.punkts). Saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 25.oktobra noteikumiem Nr.804 "Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem", uzsākot jaunu piesārņojošu darbību, augsnes un grunts kvalitātes normatīvi nedrīkst būt pārsniegti, savukārt Ministru

kabineta 2002.gada 12.marta noteikumos Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" ir iekļauti ūdens kvalitātes normatīvi, kurus piemēro pazemes ūdeņu, tai skaitā gruntsūdeņu, stāvokļa novērtēšanai.

18. Atbilstoši Programmas 5.4., 5.6.punktam jāsniedz informācija par transporta plūsmas intensitātes izmaiņām, novērtējot tās ne vien procentuāli, bet arī transporta vienībās (automašīnas diennaktī, vagonu un sastāvu skaits).
19. Objekta potenciāli iespējamo avārijas situāciju analīzē jāsniedz avāriju iespējamības prognoze (tai skaitā, cik bieži varētu tikt izmantoti avārijas skursteņi), jāprecizē iespējamās avārijas situācijas, jāveic to iespējamo veidu izvērtējums, novērtējot emisiju apjomus un ilgumu, kā arī nevēlamo ietekmju veidus un izplatību, tai skaitā ietekmi uz cilvēku veselību.
20. Ņemot vērā tuvumā esošos uzņēmumus, jāizvērtē "domino efekta" iespējamība sprādziena vai ugunsgrēka gadījumos.
21. Piedāvātais vides kvalitātes novērtēšanas monitorings jāpapildina ar nepārtraukti nosakāmajiem parametriem dūmgāzēs.
22. Ņemot vērā visas iepriekšējās prasības, nepieciešamības gadījumā jāpapildina arī citas ziņojuma nodaļas.
23. Jāsagatavo un jāsniedz iespējami precīzas atbildes uz institūcijas un sabiedrību interesējošiem jautājumiem saistībā ar ietekmi uz vidi un plānotās darbības risinājumiem.

Sagatavojot noslēguma ziņojumu, jānodrošina šajā Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā minēto prasību izpilde, rūpīgi jāizvērtē ekspertu atzinumi, institūciju un sabiedrības priekšlikumi un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, iestrādājot nepieciešamos precizējumus un papildinājumus noslēguma ziņojumā, noslēguma ziņojumam pievienojot šā atzinuma prasību izpildes uzskatāmu pārskatu, kā arī darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas rezultātu apkopojumu un novērtējumu.

Noslēguma ziņojuma četri eksemplāri jāiesniedz izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojam, kā arī pa vienam eksemplāram Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajā vides pārvaldē, Liepājas pilsētas domē un Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldē. Līdz ar noslēguma ziņojuma iesniegšanu Vides pārraudzības valsts birojam (arī elektroniskā formā) darbības ierosinātajam noslēguma ziņojums jāievieto savā interneta mājaslapā. Atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 17.februāra noteikumu Nr.87 "Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi" prasībām trīs dienu laikā pēc noslēguma ziņojuma iesniegšanas Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajai vides pārvaldei un pašvaldībai darbības ierosinātajam jāpublicē vismaz vienā pašvaldības vietējā laikrakstā informācija par sagatavoto noslēguma ziņojumu un vietu, kur ar to var iepazīties, interneta mājas lapas adresi, kurā pieejams noslēguma ziņojums, kā arī par to, ka ikviena persona 20 dienas pēc ziņojuma publicēšanas var iesniegt Vides pārraudzības valsts birojam rakstiskus komentārus par noslēguma ziņojumu. Ņemot vērā Liepājas iedzīvotāju vēstulēs izteikto viedokli, ka ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskajā apspriedē netika

sniegta informācija par HRC AG energokompleksa iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, lūdzam nodrošināt noslēguma ziņojuma sabiedrisko apspriedi.

Biroja direktors

A. Lukšēvics